

Spis treści

Wstęp Redakcji. Historia Białorusi, Litwy, Polski i Ukrainy	5
Wstęp Redaktora. Historia Polski a dziedzictwo Rzeczypospolitej	7

Wstęp Autora	9
Zakres pracy	9
Sarmaci i inni obywatele Rzeczypospolitej	13
Chwila obecna, czyli powrót do Europy	19

Rozdział I

Budowa nowożytnego państwa obywatelskiego (1505-1572)	23
Polska w Europie początków renesansu	25
Stronnictwo egzekucji praw	31
Obywatelski opór i „wojna kokosza” (1537)	34
Reformacja	38
Powstanie Kościołów protestanckich	42
Zwycięstwa ruchu egzekucyjnego	45
Unia Korony z Wielkim Księstwem Litewskim (1569)	48

Rozdział II

Ustalanie równowagi władz (1572 -1609)	59
Artykuły henrykowskie (Ustawa zasadnicza 1573). Rzeczpospolita monarchią konstytucyjną	62
Pierwsze wolne elekcje (1574, 1576, 1586)	63
Polska i Ruś (Ukraina) po unii lubelskiej	71
Unia brzeska (1596)	74
Kozacy	77
Monarchia czy gminowładztwo? Początki rokoszu Zebrzydowskiego	83
Bitwa pod Guzowem i zwycięstwo konstytucjonalistów	88

Rozdział III

Sarmacki sen o potędze i pokoju (1609-1648)	95
Walka o obce korony i własne granice	100
O sarmackiej świadomości narodowej	109

Rozdział IV

Obrona wolności i suwerenności (1648-1668)	113
Powstanie Chmielnickiego i budowa ukraińskiego państwa	119
Najazd moskiewski (1654-1667) i szwedzki (1655-1660)	127
Rokosz Lubomirskiego	134

Rozdział V

Pod władzą rodaków. Nieudana próba narodowej sprawności (1669-1696)	139
--	------------

Rozdział VI

Unia polsko-saska (1697-1763)	149
Elekcja Augusta II	151
Walka z ustrojem oligarchicznym na Litwie	157
Wojna północna (1700-1721)	161
Konfederacja tarnogrodzka	170
Manifestacje katolickiego charakteru państwa. „Krwawa łaźnia toruńska”	174
Ostatnie lata Augusta II. Przyszłość unii	177
Elekcja i panowanie Augusta III	180
Walka o władzę i kształt państwa	185

Rozdział VII

W orbicie Rosji (1764-1795)	199
Elekcja i rządy Stanisława Augusta Poniatowskiego	201
Tolerancja dla dysydentów. Kwestia Kościoła unickiego	205
Konfederacja barska i pierwszy rozbiór Rzeczypospolitej	211
W cieniu St. Petersburga	216
Sejm Czteroletni i Konstytucja 3 maja	218
Targowica	225
Powstanie Tadeusza Kościuszki. Walka o wolność, suwerenność i nowy naród	229
Trzeci rozbiór. Upadek państwa. Kolaboracja Stanisława Augusta	236

Posłowie	238
-----------------------	------------

Bibliografia	241
Mapy	247
Indeks osób	250
Indeks nazw geograficznych i etnicznych	257